

UNIT VIII

Lesson 44

నేను అల్లుతున్నప్పుడు ...

WHILE I AM
KNITTING ...

సుగుణ :

తుది పలుకు

“దుయచేసి త్వరగా రుడి. ఏదో బాగా లేదు.”

ఇవి పాత కాంగ్రెసు నాయకుడు శ్రీకామ-
రాజ్ చివరిసారిగా అన్న మాటలు. గుండెపోటు
రావటంతో శ్రీకామరాజ్ తన ఆంతరంగిక
వైద్యుడు డాక్టర్ జయరామ్ తో ఈ మాటలు
అన్నారు. చివరికి తన కారును గూడా డాక్టరు
కోసం పంపారు. కాని లాభం లేకపోయింది.
డాక్టర్ జయరామ్, డాక్టర్ శౌరరాజన్ వచ్చేసరికి
ఆయన కన్ను మూశారు.”

(ఆంధ్రప్రభ, 3-10-1975)

THE LAST WORD

"Please come soon. Something
is wrong."

These are the last words
uttered by the Old Congress
leader Sri Kamaraj. As he
had a heart attack, Sri
Kamaraj spoke these few
words to his personal
physician Dr. Jayaram. His car
was also sent for the doctor
as the last attempt. But, there
was no use. By the time Dr.
Jayaram and Dr. Shourirajan
arrived, he left this world.

Lesson 44

సరోజ : సుగుణ! ఏమిటి పేపరు చదువుతు-
న్నావా? నాకు ఒక బుట్ట అల్లుతావా?

సుగుణ : ఎటువంటి బుట్ట?

సరోజ : నీ దగ్గర ఉంది గదా ఒకటి?
పూసల బుట్ట. అటువంటిది.

సుగుణ : ఇదేనా?

సరోజ : అవును. ఇదే. ఇటువంటి బుట్టే
నాకు కూడా అల్లు! పూసలు,
వైరు కొంటాను.

సుగుణ : అల్లటం నువ్వు గూడా నేర్చుకో!
నాలుగు అల్లితే అదే వస్తుంది. నేను
అల్లినన్ని బుట్టలు మన వాళ్ళల్లో
ఎవరూ అల్లలేదనుకుంటాను.

సరోజ : అవును. నువ్వు నేర్పు.
నేర్చుకుంటాను.

సుగుణ : నేర్పటానికి ఏమింది? నేను
అల్లుతున్నప్పుడు జాగ్రత్తగా చూడు.

సరోజ : అలాగే! వైరు ఎంత కావాలి?
“ఆకాశవాణి..... వార్తలు చదువు-
తున్నది రాళ్ళపల్లి చక్రధరరావు...

Suguna! You are reading the
news paper! Can you make
(knit) a basket for me?

What type of basket?

You have one. Don't you? A
basket made of beads. That
type.

Is this the one?

Yes. This one only. You please
make one basket of this type
only. I will buy the wire and
the beads.

You also learn how to knit. It is
very easy. If you knit about
four you would learn it
(knitting) automatically. I think
that no one among us knitted
as many baskets as I did.

Yes. You teach me. I will learn
it.

What is it there to teach? You
observe me carefully as I knit.

Okay! How much wire is re-
quired? "All India Radio. The
news read by Rallapalli
Chakradhararao...."

An Intensive Course in Telugu

సరోజ : ముందు ఆ రేడియో కట్టెయ్యి. వైరు ఎంత కావాలో చెప్పు.

First put off the radio. Tell me how much wire is required.

సుగుణ : ఆరు ఉండలు చాలు. వైరు కొనేటప్పుడు జాగ్రత్తగా చూడు. కిందటిసారి నేను సరళకు అల్లి-నప్పుడు అది మంచి వైరు తేలేదు. పైగా తక్కువ తెచ్చింది. కొట్టతను అడిగినంత ఇచ్చినట్లులేదు. దాన్ని బాగా మోసం చేశాడు.

Six balls are enough. Be careful while buying the wire. When I knitted last for Sarala she did not bring good quality wire. Added to that, she brought (the wire) less than the requirement. The shop keeper might not have given her what was required. He deceived her completely.

సరోజ : అయితే, నువ్వు గూడారా! కొందాం.

Then you also come with me.

సుగుణ : ఇప్పుడు నీకు ఏ రంగు కావాలి?

Let us buy it.

What colour do you want?

సరోజ : పసుపుపచ్చ గాని నీలం గాని బాగుంటుంది.

It will be nice if it is yellow or blue.

సుగుణ : ఇప్పుడు ఆ రంగు వైర్లు దొరుకుతున్నట్లు లేదు. తెలుపు గాని నలుపు గాని బాగుంటుంది. నల్లవైరు చౌక గూడా. ఎరుపు గూడా బాగానే ఉంటుంది.

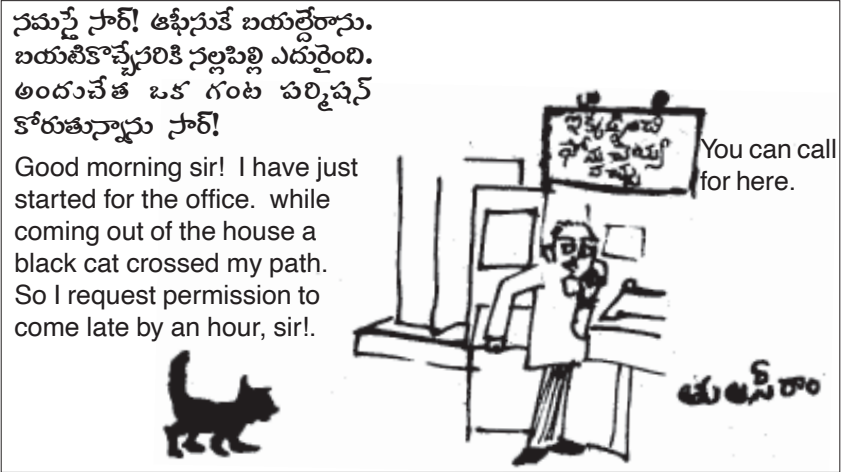
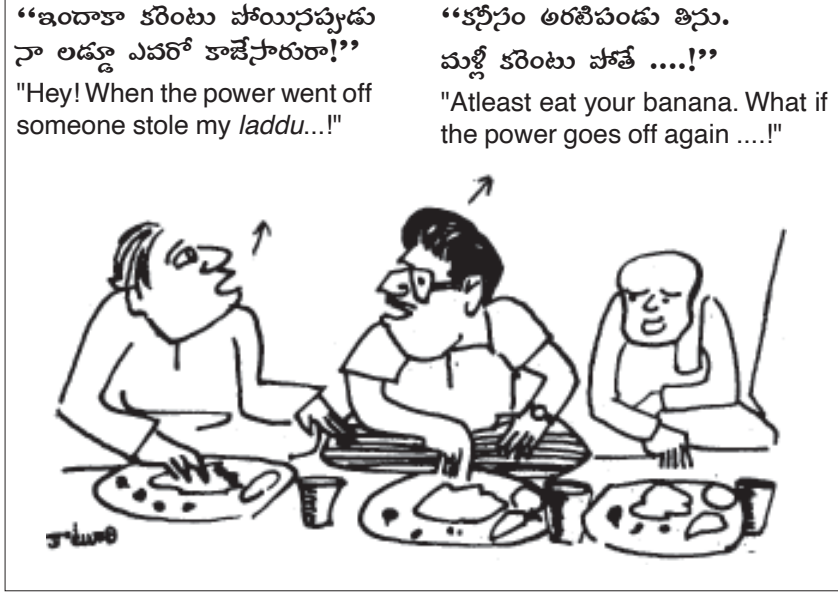
I am afraid the wire of that colour is not available now. It will be fine if it is white or black. The black wire is cheap also. The red will also be fine.

సరోజ : అలాగే, ఏదో ఒకటి తీసుకుందాం. రా!

All right! We will buy something or the other. Come on!

సుగుణ : ఇదుగో నా దగ్గర ఉన్న వైరు ఇది. దీన్ని కొలు. నువ్వు కొలిచేలోగా వస్తాను. వెళ్దాం.

See, the wire I have is this one. Measure this wire. By the time you measure, I will come back. We will go then.



DRILLS

a. Repetition drill

నువ్వు అలా మాట్లాడటంతో శర్మకు కోపం వచ్చింది.
పోయిన సంవత్సరం పరీక్షలో మంచి
మార్కులు రావడంతో రవి ఈ సంవత్సరం బాగా చదవలేదు.

An Intensive Course in Telugu

నువ్వు అన్నం తినేసరికి నేను ఈ పని పూర్తి చేస్తాను.
పోలీసులు వచ్చేసరికి దొంగలు పారిపోయారు.
నేను ఎన్నోసార్లు అడిగాను. కాని లాభం లేకపోయింది.
రావు ఎన్నోసార్లు పరీక్షరాశాడు. కాని లాభం లేకపోయింది.

నేను చదివినన్ని పుస్తకాలు ఎవరూ చదవలేదు.
నేను చూసినన్ని సినిమాలు ఎవరూ చూడలేదు.
నేను చేసినంత పని ఎవరూ చెయ్యలేదు.
రవి నడిచినంత దూరం ఎవరూ నడవలేదు.
సుశీల ఈ బుట్ట అల్లినప్పుడు నేను ఊరికి వెళ్లాను.
సుశీల బుట్ట అల్లుతున్నప్పుడు నేను అక్కడే ఉన్నాను.

రవి పాట పాడేటప్పుడు నన్ను గూడా పిలవండి. వార్తలు చదువుతున్నది రామారావు.
శర్మ నిన్న వచ్చినట్లులేదు. అక్కడ కూర్చున్నది శర్మగారు.
లక్ష్మి యిప్పుడు సరళతో మాట్లాడుతున్నట్లు లేదు. ఇప్పుడు మాట్లాడుతున్నది మనం.
సాయంత్రం మన క్లాసు జరిగేటట్లులేదు. రేపు మాట్లాడేది మనం.
కమల వచ్చేలోగా విమలను పాఠం రాయమనండి. అక్కడ కూర్చునేది శర్మగారు.
నువ్వు పాఠం చదివేలోగా నేను అన్నం తింటాను. రాజును కొట్టినది రవి.

b. Build-up drill

అనుకుంటాను.
అల్లలేదనుకుంటాను.
ఎవరూ అల్లలేదనుకుంటాను.
బుట్టలు మనవాళ్ళలో ఎవరూ అల్లలేదనుకుంటాను.
అల్లినన్ని బుట్టలు మనవాళ్ళలో ఎవరూ అల్లలేదనుకుంటాను.
నేనల్లినన్ని బుట్టలు మనవాళ్ళలో ఎవరూ అల్లలేదనుకుంటాను.
విను.
జాగ్రత్తగా విను.
చెప్పున్నప్పుడు జాగ్రత్తగా విను.
పాఠం చెప్పున్నప్పుడు జాగ్రత్తగా విను.
మాష్టరుగారు పాఠం చెప్పున్నప్పుడు జాగ్రత్తగా విను.
క్లాసులో మాష్టరుగారు పాఠం చెప్పున్నప్పుడు జాగ్రత్తగా విను.

c. Substitution drill**Model (i)**

రమ మాట్లాడటంతో కమలకు కోపం
వచ్చింది.

రా

రమ రావటంతో కమలకు కోపం
వచ్చింది.

కూర్చో

వెళ్ళు

అడుగు

Model (iii)

నేను ఈ పుస్తకం చదివేసరికి నువ్వు ఆ
పుస్తకం చదువు.

మినపట్టు తిను

నేను ఈ మినపట్టు తినేసరికి నువ్వు ఆ
మినపట్టు తిను.

పాఠంరాయి

పాటపాడు

కంచం కడుగు

Model (ii)

కమల మాట్లాడినప్పుడు నాకు కోపం
వచ్చింది.

అడుగు

కమల అడిగినప్పుడు నాకు కోపం వచ్చింది.

చూడు

రా

రాయి

Model (iv)

నేను మాట్లాడుతున్నప్పుడు మీరు
మాట్లాడకండి.

నిద్రపో

నేను నిద్రపోతున్నప్పుడు మీరు

నిద్రపోకండి.

నడుచు

రాయి

తిను

Model (v) సినిమాకు వెళ్ళేటప్పుడు కళ్ళజోడు పెట్టుకోటం మంచిది. (పో)

సినిమాకు పోయేటప్పుడు కళ్ళజోడు పెట్టుకోటం మంచిది.

1. పాఠం చదివేటప్పుడు అటూ ఇటూ చూడటం మంచిది కాదు. (రాయి)

2. స్కూలుకు పోయేటప్పుడు పుస్తకాలు తీసుకోండి. (రా)

3. పుస్తకాలు చదివేటప్పుడు జాగ్రత్తగా చూడండి. (తీసుకో)

d. Expansion drill

నేను వస్తాను. (నువ్వు-కొలుచు)

నేను నువ్వు కొలిచేలోగా వస్తాను.

1. సుగుణ పాఠం చదువుతుంది. (రమ-రా)

2. కమల పాటలు పాడుతుంది. (వంట-కా)

3. నారాయణ బైడ్డు కాలుస్తాడు.

(కాఫీ-చెయ్యి)

e. Response drill

Model (i) నేను ఎన్ని బుట్టలు తీసుకురాను? (రవి-అల్లు)

రవి అల్లినన్ని బుట్టలు తీసుకురా!

1. నేను ఎన్ని పుస్తకాలు కొనను? (మాష్టరుగారు-కొనమను)
2. రమ ఎన్ని పూలు కొయ్యాలి? (అరుణ-అడుగు)
3. అతను ఎన్ని ఉంగరాలు పెట్టుకుంటాడు? (నువ్వు-ఇవ్వు)

Model (ii) నేను ఎంత పంచదార యివ్వను? (అక్కడ-ఉండు)

నువ్వు అక్కడ ఉన్నంత పంచదార యివ్వు.

1. అతను ఎంతసేపు నిల్చేవాలి? (రవి-నిల్చేమను)
2. నువ్వు ఎంత ఉప్పా తింటావు? (ఆమె-తే)
3. కొట్టువాడికి ఎంత డబ్బివ్వాలి? (వాడు-అడుగు)

Model (iii)

శర్మ వచ్చాడా?

శర్మ వచ్చినట్లులేదు.

1. సరోజ అన్నం తిన్నదా?
2. పాప నిద్రపోయిందా?
3. శ్రీధర్ పాసయ్యాడా?

Model (iv)

శర్మ వస్తున్నట్లున్నాడు గదూ!

ఇంకా శర్మ వస్తున్నట్లులేదు.

1. రమ పాట పాడుతున్నట్లుంది గదూ!
2. మోహన్ బయల్దేరుతున్నట్లున్నాడు గదూ!
3. సినిమాకు టికెట్లొస్తున్నట్లున్నారు గదూ!

Model (v)

ఇవ్వాలి వాన వస్తుందా?

ఇవ్వాలి వాన వచ్చేటట్లులేదు.

1. ఈ సంవత్సరం గోపి పాసవుతాడా?
2. ఆయన మనం ఇచ్చే పుస్తకం తీసుకుంటాడా?

3. రేపు శర్మ బల్లలు తుడుస్తాడా?

4. నేను చెప్పినట్లు రవి గోపిని కలుస్తాడా?

5. అతను మోసం చేస్తాడా?

f. Transformaton drill

Model (i)

ఇక్కడికి వచ్చినవాడు రవి.

ఇక్కడికి వచ్చినది/వచ్చింది రవి.

1. ఈ పని చేసినవాడు శర్మ.
2. రవిని పిలిచినవాడు గోపి.
3. సుగుణను చూసినవాడు రాము.

Model (ii)

ఇక్కడికి వస్తున్నవాడు రవి.

ఇక్కడికి వస్తున్నది/వస్తోంది రవి.

1. ఈ పని చేస్తున్నవాడు శర్మ.
2. రవిని పిలుస్తున్నవాడు గోపి.
3. సుగుణను చూస్తున్నవాడు రాము.

Model (iii)

ఇక్కడికి వచ్చేవాడు రవి.

ఇక్కడికి వచ్చేది రవి.

1. ఈ పని చేసేవాడు శర్మ.
2. రవిని పిలిచేవాడు గోపి.
3. సుగుణను చూసేవాడు రాము.

Model (iv)

అక్కడ ఉన్నవారు ఎవరు?

అక్కడ ఉన్నది ఎవరు?

1. రేపు వచ్చేవారు సుబ్బారావుగారు.
2. నిన్న మాట్లాడినవారు శ్యామలగారు.
3. ఇప్పుడు మాట్లాడుతున్నవారు మాస్టరుగారు.
4. కథలు చెప్పనివారు రావుగారు.

Model (v)

ఇక్కడికి రానివాడు రవి.

ఇక్కడికి రానిది రవి.

1. ఈ పని చెయ్యనివాడు శర్మ.
2. రవిని పిలవనివాడు గోపి.
3. సుగుణను చూడనివాడు రాము.

Model (vi)

అక్కడ ఉన్నవాళ్లు ఎవరు?

అక్కడ ఉన్నది ఎవరు?

1. రేపు వచ్చేవాళ్లు రవి; శర్మ.
2. నిన్న మాట్లాడినవాళ్లు ఉమా, రమా.
3. ఇప్పుడు మాట్లాడుతున్నవాళ్లు గోపి, లతా.
4. కథలు చెప్పని వాళ్లు వాడూ, వీడూ.

g. Conversation drill

రమ : లక్ష్మికి ఎందుకు కోపం వచ్చింది? 2. రమ : డాక్టర్ని ఎందుకు పిలిచారు?

ఉమ : నేను తిట్టాను.

ఉమ : అతనికి గుండెపోటు వచ్చింది.

రమ : అయితే నువ్వు తిట్టటంతో
కమలకు కోపం వచ్చిందన్నమాట.

రమ :

1. రమ : ఇక్కడించి నివేదిత ఎందుకు
వెళ్ళింది?

3. రమ : అందరూ అప్పుడే ఎందుకు
లేచారు?

ఉమ : నేను వెళ్ళమన్నాను.

ఉమ : అయిదుగంటలయింది.

రమ :

రమ :

EXERCISES

a. Fill up the blanks with the verbs given in the parentheses in three ways as shown in the model.

Model (i) ఆ ఊరికి(వెళ్లు) నాకు శర్మ కనిపించాడు.

(a) ఆ ఊరికి వెళ్ళినప్పుడు నాకు శర్మ కనిపించాడు.

(b) ఆ ఊరికి వెళ్తున్నప్పుడు నాకు శర్మ కనిపించాడు.

(c) ఆ ఊరికి వెళ్ళేటప్పుడు నాకు శర్మ కనిపించాడు.

An Intensive Course in Telugu

1. అటువంటి పాటలు.....(విను) నాకు బాలా బాగుంటుంది.
2. ఇటువంటి పనులు.....(చెయ్యి) శర్మకు కోపం వస్తుంది.
3. ఎటువంటి మనుషులను.....(చూడు) నీకు కోపం వస్తుంది?
4. ఎటువంటి కథలు.....(చదువు) రవికి నిద్ర వస్తుంది?

b. Change the following sentences as shown in the model.

Model (i)

శర్మ వస్తున్నట్లున్నాడు.
శర్మ వస్తున్నట్లు లేడు.

1. ఇప్పుడు మన బస్సు వెళ్తున్నట్లున్నది.
2. ఇప్పుడు పసుపుపచ్చ రంగు దారం దొరుకుతున్నట్లున్నది.
3. కమల వానలో తడుస్తున్నట్లున్నది.

Model (iii)

గోపాల్ వచ్చినట్లున్నాడు.
గోపాల్ వచ్చినట్లులేడు.

1. ఈ ఊళ్లో నిన్న వాన కురిసినట్లున్నది.
2. నా గదిలోనించి నా పుస్తకాలు రవి తీసుకుపోయినట్లున్నాడు.
3. మనందరికీ అన్నం వడ్డించినట్లున్నాడు.

Model (ii)

సాయంత్రం వాన వచ్చేటట్లుంది.
సాయంత్రం వాన వచ్చేటట్లులేదు.

1. ఈ స్కూటరు నడిచేటట్లున్నదా?
2. ఈ సంవత్సరం పదిమంది2. పాసయ్యేటట్లున్నారు.
3. మనం మాట్లాడితే అతను కొట్టేటట్లున్నాడు.

Model (iv)

రేపు ఇక్కడికి వచ్చేవాడు మా తమ్ముడు.
రేపు ఇక్కడికి వచ్చేది మా తమ్ముడు.

1. నిన్ను పిలవని వాళ్లు ఎవరు?
- నాతో మాట్లాడిన వారు శర్మగారు.
3. సుశీల పక్కన నిల్చున్నవాడు ఆమె తమ్ముడు.
4. బొమ్మలు చూపిస్తున్నవాడు గోపి.

c. Fill up the blanks using the correct forms.

1. నేను సినిమాలు నువ్వు చూశావా? (చూసినంత/చూసినన్ని)
2. నేను పని ఎవరూ చెయ్యలేదు. (చేసినంత/చేసినన్ని)
3. రవి అన్నం పెట్టు (తిన్నంత/తిన్నన్ని)
4. శ్రీధర్ మామిడిపళ్ళు నువ్వు కూడా కొయ్యి. (కోసినంత/కోసినన్ని)
5. నువ్వు పంచదార వెయ్యి. (అడిగినంత/అడిగినన్ని)
6. కమల పుస్తకాలు నేను ఇస్తాను. (చదివినంత/చదివినన్ని)

d. Answer the following questions as shown in the model.

Model (i) వాళ్ళు ఎప్పుడు నిద్రపోతారు? (నువ్వు-రా)

నువ్వు వచ్చేసరికి వాళ్ళు నిద్రపోతారు.

1. గోపి ఎప్పుడు అన్నం తింటాడు? (నీ పని-కా)
2. సుగుణ ఎప్పుడు పూలు కోస్తుంది? (సుశీల-వెళ్లు)
3. కమల ఎప్పుడు ఇక్కడికి వస్తుంది? (పదిగంటలు-కొట్టు)

Model (ii) సుగుణకు ఎందుకు కోపం వచ్చింది? (రవి-తిట్టు)

రవి తిట్టటంతో సుగుణకు కోపం వచ్చింది.

1. రైలు ఎందుకు అందలేదు? (ఆలస్యం-కా)
2. అందరూ ఎందుకు నిల్చున్నారు? (ప్రిన్సిపాల్-రా)
3. పద్మ ఎందుకు అన్నం తినలేదు? (సుగుణ-పోట్లాడు)

Model (iii) నువ్వు ఎప్పుడు వస్తావు?

రవి వచ్చేలోగా వస్తాను.

1. శర్మ ఎప్పుడు లేస్తాడు? (నువ్వు)
2. మన కాలేజీ ఎప్పుడు తెరుస్తారు? (వాళ్ళ కాలేజీ)
3. ఆ పని ఎప్పుడు పూర్తి చేస్తారు? (కమల)

e. Identify the words which belong to similar semantic group.

(Eg: గోడ, కిటికీ belong to similar semantic group of housing)

తెలుపు	పుస్తకం	బుట్ట	పసుపుపచ్చ
నలుపు	కాయితం	సంచీ	

VOCABULARY

తుది	final	అంతరంగిక	personal
పలుకు	word, utterance	వైద్యుడు	doctor (masc.)
దయచేసి	please (adv.)	-సరికి	by the time
త్వరగా	quickly	కారు	car
నాయకుడు	leader (masc.)	లాభం	profit; use (n.)
గుండెపోటు	heart attack	పేపరు	paper

An Intensive Course in Telugu

బుట్ట	basket	కొలుచ్	measure (v.t.)
అల్లు	knit (v.)	కరెంటు	electricity
ఎటువంటి	what kind of	లడ్డు	<i>laḍḍu</i> (a kind of sweet meat)
పూస	bead	కాజెయ్యి	snatch away; steel (v)
అటువంటి	that kind of	అరటిపండు	banana
ఇటువంటి	this kind of	నమస్టే	Namaste! (salutation)
వైరు	wire (n.)	ఎదురుకా	come in opposite direction; confront (v.i.)
నేర్చుకో	learn (v.)	అందుచేత	because
తేలిక	easy	పర్మిషన్	permission
ఉండ	ball, coil	కోరు	request (v.)
పైగా	moreover	ఫోనుచెయ్యి	phone (v.)
మోసం	cheating		
నీలం	blue		
చౌక	cheap		

GRAMMAR NOTES

44.1. In this lesson the temporal adverbs are introduced. -అప్పుడు - *appuḍu* 'then' which functions here as a suffix, is added to the adjectival participle to form the temporal adverb. The tense of the adjectival participle is also carried over to the temporal adverbs.

Temporal adverb → Adjectival participle + అప్పుడు *appuḍu*

44.1.1. Past temporal adverb Past adjectival participle (41.1) + అప్పుడు *appuḍu*

వచ్చిన + అప్పుడు = వచ్చినప్పుడు '(2.12.2)' when someone came'

vaccina + appuḍu = vaccinappuḍu

44.1.2. Present/Progressive temporal adverb → Present/Progressive adjectival participle (31.3) + అప్పుడు *appuḍu*

వస్తున్న + అప్పుడు = వస్తున్నప్పుడు '(2.12.2)' while someone is coming'

vastunna + appuḍu = vastunnappuḍu

44.1.3. Future/Non-past temporal adverb → Future/Non-past adjectival participle (31.3) + అప్పుడు *appuḍu*

వచ్చే + అప్పుడు = వచ్చే + ట్ + అప్పుడు = వచ్చేటప్పుడు

vaccē + appuḍu = vaccē + ṭ + appuḍu

'when someone comes/will come; while coming'

The future/non-past temporal adverb also given the progressive temporal meaning.

44.2. The quantitative modifiers derived from verb are also introduced in this lesson.

–అంత *-aMta* or –అన్ని *-anni* is added to the past adjectival participle (41.1) to form the quantitative modifier: –అంత *-aMta* for mass quantity and –అన్ని *-anni* for countable quantity.

అడిగిన + అంత = అడిగినంత

aḍigina + aMta = aḍiginaMta

'as much as someone asks/asked' (2.12.2)

అడిగిన + అన్ని = అడిగినన్ని

aḍigina + anni = aḍiginanni

'as many as someone asks/asked' (2.12.2)

నా దగ్గర నువ్వు అడిగినంత డబ్బు లేదు.

nā daggara nuvvu aḍiginaMta ḍabbu lēdu.

'I don't have that much money which you asked for.'

నేను చూసినన్ని సినిమాలు ఎవరూ చూడలేదు.

nēnu cūsinanni sinimālu evarū cūḍalēdu.

'Nobody saw so many movies that I saw.'

44.3. Notice the use of the following forms in this lesson:

వాడు ఇచ్చినట్లు లేడు/లేదు.

'It seems he did not give.'

vāḍu iccinaṭṭu lēḍu/lēdu.

అవి దొరుకుతున్నట్లు లేవు/లేదు.

'It seems those are not available.'

avi dorukutunnaṭṭu lēvu/lēdu

An Intensive Course in Telugu

These forms are the negatives of the forms such as the following which have been introduced in lesson 43 (43.3.2).

ఇచ్చినట్లున్నాడు *iccinaṭlunnāḍu.* 'It seems he gave.'
 దొరుకుతున్నట్లున్నాయి *dorukutunnaṭlunnāyi* 'It seems those are available'

44.4. In this lesson the use of the instrumental case suffix -తో *-tō* (22.6) with the gerund form (25.1) is shown.

రవి నన్ను రమ్మనటంతో నేను వెళ్లాను.
ravi nannu rammanaṭaMtō nēnu vellānu.
 'As Ravi asked me to come, I went.'
 పద్మ అట్లా మాట్లాడటంతో నాకు కోపం వచ్చింది.
padma aṭlā māṭlāḍaṭaMtō nāku kōpaM vacciMdi.
 'I became angry as Padma talked in that manner.'

This (gerund+తో *tō*) form expresses some sort of cause. It is also indicated by this form that the time gap between the cause and effect is almost nil.

44.5. A type of 'temporal destinative' is formed by the combination of the [future/non-past adjectival participle (41.2) + సరికి *sariki*]

వచ్చేసరికి *vaccēsariki* 'by the time (someone) come(s)'
 తినేసరికి *tinēsariki* 'by the time (someone) eat(s)'
 రవి వచ్చేసరికి నేను నిద్రపోయాను. 'by the time Ravi came, I slept.'
ravi vaccē sariki nēnu nidrapōyānu.

44.6. Another type of 'temporal destinative' (41.5) is formed by adding -లోగా *-lōgā* (31.11.; 32.11) to the future/non-past adjectival participle (41.2).

నువ్వు అన్నం తినేలోగా నేను వస్తాను. 'I will come before you eat your food.'
nuvvu annaM tinē lōgā nēnu vastānu.

44.7. అటువంటి *aṭuvaMṭi* 'that sort of' (remote) ఇటువంటి *iṭuvaMṭi* 'this sort of' (proximate) and ఎటువంటి *eṭuvaMṭi* 'what sort of' (interrogative) are the adjectives of kind.

ఇటువంటి మనిషిని నేను చూడలేదు. 'I did not see this type of person.'
iṭuvaMṭi maṇiṣini nēnu cūḍalēdu.
 అటువంటి కలం ఎక్కడ దొరుకుతుంది? 'Where is that type of pen available?'
aṭuvaMṭi kalaM ekkāḍa dorukutuMdi?
 నీకు ఎటువంటి ఉద్యోగం కావాలి? 'What kind/sort/type of job do you want?'
nīku eṭuvaMṭi udyōgaM kāvāli?

44.8. Remember that లేదు *lēdu* (negative of ఉంది/ఉన్నది *uMdi/unnadi*) is a non-future form and hence it denotes present and past tenses (7.1). When the past tense of లేదు *lēdu* (only the neuter singular లేదు *lēdu*) is to be specified లేకపోయింది *lēkapōyiMdi* is used.

అప్పుడు నా దగ్గర డబ్బు లేకపోయింది.
appuḍu nā daggara ḍabbu lēkapōyiMdi.
 Then there was no money with me.'
 టైముకు వెళ్లాను; కాని లాభం లేకపోయింది.
ṭaimuku veḷḷānu, kāni lābhM lēkapōyiMdi.
 'I went on time; but there was no use.'

44.9. The neuter singular form of the adjectival participle predicate (41.4) can be used in agreement with all the gender-number nouns in a verbless sentence.

వచ్చినవాడు రవి = వచ్చినది/వచ్చింది రవి.
vaccinavāḍu ravi = vaccinadi/vacciMdi ravi.
 'The one who came is Ravi.'
 వచ్చేవాడు రవి = వచ్చేది రవి.
vaccēvāḍu ravi = vaccēdi ravi.
 'The one who comes/will come is Ravi.'
 వస్తున్నవాడు రవి = వస్తున్నది/వస్తోంది రవి.
vastunnavāḍu ravi = vastunnadi/vastōMdi ravi.
 'The one who is coming is Ravi.'
 వస్తున్నవాణ్ణి నేను = వస్తున్నది/వస్తోంది నేను.
vastunna vāṇṇi nēnu = vastunnadi/vastōMdi nēnu
 'The one who is coming is me.'

An Intensive Course in Telugu

వచ్చేవాళ్లం మనం/మేం = వచ్చేది మనం/మేం.

vaccēvāḷḷaM manaM/mēM = vaccēdi manaM/mēM.

'Those who come/will come are we.'

వచ్చినవారు హరిగారు = వచ్చినది/వచ్చింది హరిగారు.

vaccīnavāru harigāru = vaccīnadi/vaccīMdi harigāru.

'The one who came is Mr. Hari.'

వచ్చేవాళ్లు పిల్లలు = వచ్చేది పిల్లలు

vaccēvāḷḷu pillalu = vaccēdi pillalu.

'Those who come/will come are children.'

వచ్చేవి కొత్త బస్సులు = వచ్చేది కొత్త బస్సులు

vaccēvi kotta bassulu = vaccēdi kotta bassulu.

'Those what are coming are new buses.'

44.10. కన్ను మూశారు *kannu mūsāru* 'passed away' is an idiom. This is used to express the death of a great person. This idiom is a stylistic expression and it is not used in normal speech context.